

KAD TE GLINA PRONAĐE

Do danas sam dizajnirao više od 1000 keramičkih proizvoda, a iskustvo sam stjecao na mnogim **hrvatskim i internacionalnim projektima, umjetničkim kolonijama i radionicama**, kaže Romić piše Jozo Knez knez@privredni.hr

“ Najviše me inspiriraju japanski majstori i japanska filozofija izrade keramike, njihov pristup je potpuno drugačiji od europskih lončarskih radionica i teži potpunosti jednostavnosti u izvedbi i odupiranju trendovima.

Bez gline ne bi bilo klinastog pisma, Kineskog zida ni spektakularne vojske od terakote koja se nalazi u Mauzoleju prvog kineskog cara. Ovaj prirodni materijal nastao je, prema pretpostavkama, prije 15 do 20 milijuna godina. U mladem kamenom dobu, neolitik, čovjek je počeo izrađivati posude od gline. I čini se da je već tada imao umjetničke sklonosti jer je svoje glinene uporabne predmete ukrašavao raznim oblicima koji nisu bili nalik ničemu u prirodi, pa se može smatrati da je već tada čovjek počeo s izražavanjem apstraktne umjetnosti.

Nekada je glineno posude, ukrašeno ili ne, bilo jedino koje se koristilo za čuvanje i pripremu hrane, te se u njemu čuvalo sve, od ulja do vode i vina. Prvo lončarsko kolo pojavilo se u Mezopotamiji i tada postalo jedan od najvažnijih strojeva koji se koristi za oblikovanje gline, uz ruke, naravno. Stvoriti nešto svojim rukama svima predstavlja izuzetno zadovoljstvo. Svaki rad rukama otvara um i oslobađa nas briga, a oblikovanje gline i potpuna posvećenost tom radu može djelovati i poput meditacije. Napraviti nešto od nule i pritom gledati, stvarati i promišljati o tome što radiš dok ti kroz ruke prolazi materijal zaista je poseban osjećaj i pruža nezamislivo zadovoljstvo.

SISTEM POKUŠAJA I POGREŠAKA

To dobro zna i Igor Romić, vlasnik obrta za izradu umjetničke i uporabne keramike, koji od 2003. godine svoje misli i ideje pretvara u zaista posebne keramičke proizvode. “Kako sam cijeli život naginjao stvaranju i kreativnom izražavanju, tražio sam način da svoje zamisli, kreaciju i potrebu za stvaranjem pretočim u artikuliran vid poslovnog pothvata. Tako je 2003. godine nastao Studio Croker”, započinje svoju priču Romić. Nakon što je eksperimentirao s mnogim medijima poput glazbe, pisanja i slikanja, veselje je pronašao u glini.

“Sve je počelo kada sam, nakon burnog životnog razdoblja odlučio stati na loptu i napraviti svoj stvaralački prostor koji će biti i poslovno opravdan. Mogu reći da je glina pronašla mene, i kada sam je prvi put primio u ruke, osjećao sam se kao da sam nakon dugog putovanja stigao doma”, kaže Romić pa dodaje: “Kako za ovaj posao nema adekvatne škole i edukacije, većinu tehnološkog procesa sam istražio sam, po sistemu pokušaja i pogrešaka. Danju sam bio zaposlen u jednoj tvrtki, a noću bih radio s glinom i tako godinu dana dok nije pala odluka da se ‘bacim na glavu’, pa što bude, bude. Počeo sam u prostoru bez grijanja i tople vode na jednom stoliću i peći koju sam

napravio prema polovičnim informacijama s interneta koji je tada bio puno siromašniji nego danas”.

Danas Romić djeluje iz studija u Svetoj Nedelji gdje svakodnevno strpljivo oblikuje glinu. “Do danas sam dizajnirao više od 1000 keramičkih proizvoda koji su se proizvodili u serijama, a iskustvo sam stjecao na mnogim hrvatskim i internacionalnim projektima, umjetničkim kolonijama i radionicama”, pojašnjava on.

Izrada keramike prilično je složen proces koji traži pažljivo planiranje, strpljenje i poznavanje cijelog procesa. “U taj proces ulazi sve od modeliranja do glaziranja, zatim razumijevanje tijeka paljenja keramike te fizičko-kemijskih procesa koji prate izradu od trenutka kada u ruku uzmem grudu gline do vadenja gotovog proizvoda iz peći. Zato se većina izrade odvija po točno utvrđenom redu i rasporedu bilo da se radi o skulpturalnoj ili uporabnoj keramici”, naglašava Romić koji u vlastitom studiju pretežno izrađuje uporabnu keramiku, individualizirane tanjure i posude, uglavnom za restorane koji se žele odmaknuti od obične industrijske keramike. “S izradom posuda za restorane započeli smo prije četiri godine kada me je kontaktirao Rudolf Štefan iz restorana Pelegrini. Tražio je nekoga da izradi posude po mjeri najboljeg hrvatskog restorana, što sam

No, na sreću, još postoje majstori koji vole tradicionalan način izrade keramičkog posuda, što ostavlja prostor da ova vještina ipak u budućnosti ne bude zaboravljena.

Svaki komad keramike koji prođe kroz ruke ovog umjetnika prošao je isti tretman. Za izradu tanjura, šalica i sličnih posuda proces traje otprilike osam do 10 dana, dok za skulpturalnu keramiku izrada može trajati i nekoliko mjeseci. “Tehnološki proces je za sve isti, miješanje gline, izrada, sušenje, prvo tzv. biskvitno paljenje, glaziranje i finalno, glazurno paljenje”, pojašnjava Romić.

“Na tržištu danas postoji tisuće vrsta gline, svaka je drugačija i dizajnirana za poseban način izrade. Masu kupujemo kao prerađenu, očišćenu mješavinu raznih glina pod raznim komercijalnim nazivima. U Crokeru koristim uglavnom njemačke gline iz regije Westerwald koje su izuzetne kvalitete. Materijale uvozim iz Njemačke, Austrije i SAD-a”, priča Igor. Iako radi s njemačkom glinom, inspiraciju crpi od japanskih majstora. “Najviše me inspiriraju japanski majstori i japanska filozofija izrade keramike, njihov pristup je potpuno drugačiji od europskih lončarskih radionica i teži potpunosti jednostavnosti u izvedbi i odupiranju trendovima”, govori. Što se situacije na tržištu tiče, Romić smatra da je sve bolja. “Dok se prije desetak godina težilo bjesomučnom uvozu nekvalitetne robe, danas je trend povezivanja poduzetnika na lokalnoj razini. Sve više klijenata prepoznaje prednosti domaće proizvodnje i direktnog kontakta s proizvođačima i obrtnicima u postizanju još bolje kvalitete i prepoznatljivosti vlastitog poslovanja”, zaključuje Romić. ■

“

Moja prva ljubav u keramici bila je i ostala izrada na lončarskom kolu. To je vještina koja je kod nas skoro izumrla.

IZRADA KERAMIKE PRILIČNO JE SLOŽEN PROCES KOJI TRAŽI PAŽLJIVO PLANIRANJE, STRPLJENJE I POZNAVANJE CIJELOG PROCESA

i učinio na obostrano zadovoljstvo. Suradnju smo održali do danas i od tada svake godine zajedno dizajniramo novu seriju posuda”, rekao nam je Romić, napominjući da posude izrađuje i za restorane poput zagrebačkog Pod zidom, Bistroa Duck, rovinjskog Tutto Benne, pizzeriju O'Hara i Obid u Brelima.

U POTPUNOSTI RUČNI RAD

Svi proizvodi u Croker studiju u potpunosti su ručni rad. Od miješanja ili oživljavanja gline do izrade koja je u 90 posto slučajeva na lončarskom kolu. “Moja prva ljubav u keramici bila je i ostala izrada na lončarskom kolu. To je vještina koja je kod nas skoro izumrla”, ističe Romić.